REJESTR

DZIENNIKA PRAW

rok 1836.

Nr. porz.	Ner Dz. Głów. Senatu	PRZEDMIOT	Pagina
1	6,299 z r. 1834	Ustawa o miarach i wagach	
2	207	Urządzenie burs Jerozolimskiéj i Philosophorum . .	
3	6,908	Urządzenie dotyczące Cudzoziemców przybywających	
4	6,530	Urządzenie o urlopach Urzędników Sądowych . . .	

Nro 6299 *D. G. S. z r.* 1834.

MY PREZES
i Senatorowie

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

Zważywszy potrzebę uregulowania wag i miar które przez znaczny upływ czasu od epoki w której z dokładnemi autentykami porównywanemi bydź mogły, tak dalece stały się zawodnemi, iż Publiczność łatwo na straty z tego względu narażoną bydź może, a z drugiej strony uznawszy, iż tylko zbliżanie się jak można największe do miar

dotąd istniejących, przez porównanie krajowych lubo niedokładnych autentyków z autentykami za granicą znalezionemi i podaniami tabell miar i wag a ztąd wynalezieniu najwięcéj do prawdy zbliżonego rezultatu przy zachowaniu względu na stosónki handlowe sąsiedzkie celowi zamierzonemu odpowiedzieć zdoła, po wysłuchaniu Wydziału Spraw Wewnę: i Policyi stanowimy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Wmieście Krakowie i Jego Okręgu mają bydź miary i wagi wedle sporządzonych a przez nas przyjętych i zatwierdzonych autentyków z dniem 1 Czerwca 1836 r. zaprowadzone.

ARTYKUŁ 2.

Przyjęte zasady w regulacyi miar i wag, wskazują następujący stosónek:
a) Łokieć Krakowski równać się ma 596 milimetrom francuzkim.
b) Kwarta Krakowska równać się ma 960 i $\frac{15}{16}$ częściom centymetrom kubicznym francuzkim.
c) Funt Krakowski równać się ma 405504 miligrammom francuzkim.

ARTYKUŁ 3.

Łokieć krakowski dzielić się będzie na stóp dwie, stopa na cali dwanaście a cal na linij dwanaście,— trzy łokcie krakowskie stanowią sążeń,— dwadzieścia pięć takichże sążni stanowią

sznur mierniczy, który się dzieli na dziesięć prętów, pręt na dziesięć pręcików a pręcik na dziesięć ławek, ławka na jeden i cztery piąte cala.— Trzy sznury kwadrat: stanowią morg, a morgów trzydzieści stanowią włokę, trzy zaś włoki stanowią łan.— Lachter jeden w górnictwie mieści w sobie ośm achtlów, achtel dziesięć cali, cal dziesięć prym, pryma dziesięć sekund, czyli cały lachter równa się ośmdziesięciu calom krajowym.— Centnar jeden na sto funtów, kamień na dwadzieścia pięć funtów, funt na trzydzieści dwa łóty, łót na cztery drachmy, drachmę na trzy skrupuły, skrupuł na dwadzieścia cztery gran, grano na pięć i pół graników podzielamy.— Korzec jeden ma

w sobie mieścić cwierci cztery, cwierć garncy ośm, garniec kwart cztery, kwarta kwaterek cztery. — Korzec jeden w górnictwie mieścić w sobie będzie powyżej rzeczonych garncy pięćdziesiąt, a cwierć onego takichże garncy dwanaście i pół.

ARTYKUŁ 4.

Beczka jedna mieścić w sobie będzie garncy trzydzieści sześć, półbeczek garncy ośmnaście.

ART: 5.

Funt aptekarski zostaje jak dotąd na wagę Norymbergską co do expedycyi z recept wynikających; — co zaś do handlu surowych aptekarskich ma-

teryałów, waga krajowa używaną bydź winna.

ART: 6.

W aptekach będą urządzone dla wiadomości publicznej tabelle porównawcze miar i wag krajowych z Norymbergskiemi.

ART: 7.

Oprócz tego tabelle wszelkich miar i wag zagranicznych porównawcze do miar i wag krajowych Wydział Spraw Wewnę: i Policyi urządzić i dla wiadomości publicznej w dziennikach Rządowych wydrukować poleci.

ART: 8.

Wydział Spraw Wew: i Policyi wyznaczy komitet złożony z jednego

Kommissarza Rządowego, z jednego Członka z Komitetu Ekonomicznego, z jednego członka z Kongregacyi kupieckiej i z dwóch najbieglejszych majstrów jednego z professyi kotlarskiej lub blacharskiej a drugiego z professyi bednarskiej, którego to komitetu przeznaczeniem będzie uregulowanie miar i wag w całym kraju.

ART: 9.

Czynności komitetu regulującego, rozpoczną się zaraz po zanominowaniu członków onego i trwać będą do 1 Czerwca 1836.

ART: 10.

Obecność trzech członków stanowić będzie ścisły komplet.

ART: 11.

Z dniem 1 Czerwca 1836 r. komitet regulujący rozwiązanym zostanie a nadal cechowanie miar i wag w Dyrekcyi Policyi ma się odbywać wobecności Kommissarza Targowego.

ART: 12.

Tak klassa handlująca jako też i prywatne osoby chcąc mieć swoje miary i wagi przed dniem 1 Czerwca 1836 r. uregulowanemi i ocechowanemi, udadzą się do komitetu regulującego dla przedstawienia onemu swoich miar i wag, które jeźli komitet znajdzie zgodnemi z nowo przyjętemi zasadami, nakaże ocechowanie onych w swojej obecności

nowemi cechami na ten cel sporządzić się maiącemi. Klassa handlująca będzie w obowiązku dopełnienia rzeczonéj formalności, innym zaś osobom zostawia się to do woli; — Od tego prawidła nie będą wyjętemi wszyscy wyrobem piwa po miastach lub wsiach trudniący się których beczki i półbeczki ocechowanemi bydź winny.

ART: 13.

Z dniem 1 Czerwca 1836 r. niewolno nikomu sprzedawać jakiegokolwiek towaru, materyału, produktu lub trónku na inne miary lub wagi jak na te które przez rzeczony komitet ocechowanemi będą.

ART: 14.

Sprzedający trónki w naczyniach szklannych stósować się winni do urządzenia w téj mierze w dniu 23 Lutego 1830 r. Nr. 736 wydanego a w dzienniku Rządowym Nr. 8. ogłoszonego.

ART: 15.

Cechowanie miar i wag pod nadzorem komitetu regulującego odbywać się będzie bezpłatnie aż do ostatniego Maja 1836 r. jako terminu prekluzyinego, dla czego właściciele miar i wag cechować się mających powinni przynieść do rzeczonego komitetu takowe należycie zregulowane albo je swoim kosztem w komitecie zregulować każą.

ARTYKUŁ 16.

Od dnia 1 Czerwca 1836 r. każdy chcący mieć swą miarę lub wagę ocechowaną, winien zapłacić do Skarbu publicznego jak następuje:

a) Od wybicia cechy na miedzi lub mosiądzu po groszy polskich piętnaście.

b) Od wybicia cechy na ołowiu po groszy polskich sześć.

c) Od wybicia cechy na drzewie po groszy polskich trzy.

Dochód z tego tytułu zebrany którego kontrollę Dyrekcya Policyi prowadzić będzie, wniesionym zostanie do Kassy Policyjnej.

ARTYKUŁ 17.

Autentyki miar i wag aż do 1 Czerwca 1836 r. jako normalnego terminu do którego komitet w art: wyżej wyrażonych, istnieć ma, zostawać będą w Ekonomii W. M. Krakowa pod kluczem kommissarza rządowego i członka komitetu ekonomicznego do regulacyi miar i wag delegowanego; od rzeczonego zaś czasu złożonemi bydź winny w Kassie Głównej w skrzyni do tego szczególnie przeznaczonej i zostawać pod dwoma kluczami z których jeden mieć będzie kassyer Kassy Głównej a drugi zostawać będzie w rękach kontrollera kassy.

ART: 18.

Duplikata rzeczonych autentyków

jak najdokładniéj sprawdzoną znajdować się będą w Dyrekcyi Policyi pod kluczem referenta wag i miar, tudzież w biórze kommissarza targowego pod kluczami tegoż i z upływem każdego roku w dniu 1 Czerwca winny bydź z autentykami w Kassie Główném znajdującemi się porównywanemi dla przekonania się czyli od nich przez użycie nie zboczyły, co gdyby dostrzeżoném zostało uregulowanie onychże natychmiast nastąpić będzie winno.

ART: 19.

Urząd wagi miejskiej mieć będzie wszystkie swe wagi i miary jak najdokładniéj przez komitet uregulowane i ocechowane tak, aby każda stro-

na o akuratności swéj miary lub wagi, albo tego od którego co kupić zamyśla powątpiewająca, mogła one z wagą rządową porównać. Dyrekcya Policyi wspólnie z kommissarzem targowym raz w rok a to w dniu 1 Lipca robić będzie zwyczajne rewizye miar i wag w urzędach miar i wag znajdujących się i takowe z duplikatami autentyków w składzie jéj znajdującemi się porówna i zreguluje. — Nadzwyczajne zaś rewizye w tychże urzędach tyle razy przedsiębrać winna ile razy zajdzie tego potrzeba.

ART: 20.

Ktokolwiekby z handlującéj Publiczności lub z prywatnych osób chciał

mieć swą miarę lub wagę uregulowaną i ocechowaną, winien się o to będzie po dniu 1 Czerwca 1836 r. do Dyrekcyi Policyi zgłosić, która czynność tę z pośpiechem przy zachowaniu jednak jak największej dokładności dopełnić obowiązaną będzie.

ART: 21.

Ktokolwiekby chciał towar jaki lub produkt przez siebie kupić, lub sprzedać się mający w wadze miejskiej odważyć lub zmierzyć, winien zapłacić do Skarbu publicznego pisarzowi urzędu wag i miar jak następuje:

Od jednego centnara po groszy pols: ośm.— Od jednego kamienia wagi 25 funt: po groszy pols: dwa; od 12 funt: tak jakby za pół kamienia gr: pol: jeden.

Gdyby przedmiot ważyć się mający więcéj nad 25 funt: ważył, rachować się będzie jakoby ważył dwa kamienie, gdyby ważył 13 funtów lub więcéj rachować się będzie jakby od całego kamienia, gdyby ważył mniéj jak dwanaście funtów rachować się będzie jakby od dwunastu funtów.

ART: 22.

Pisarz wagi miejskiéj winien wydać osobie która co w wadze rządowéj odważyła, kwit z księgi sznurowéj na ten cel sporządzonéj wycięty jako dowód urzędowy odważonego objektu.

ART: 23.

Gdyby kto na swéj prywatnéj wa-

dze towar komu za opłatą przeważał lub mierzył, ulegnie karze przepisanéj przez Nas w dniu 11 Czerwca 1817 r. Nr. 1691, w Dzienniku Rządowym N. 23 ogłoszonéj. — Wszelkie przedmioty na rzecz Skarbu publicznego ważone lub mierzone, wolnemi będą od opłat w art. 21 wymienionych.

ART: 24.

Dyrekcya Policyi i kommissarz targowy co do miasta Krakowa a Wójci gmin co do gmin okręgowych winni będą dopilnować, ażeby nigdzie pod żadnym pozorem nic zgoła kupowaném ani sprzedawaném nie było inaczej, jak na nowo zregulowane miary i wagi, a to pod odpowiedzialnością przez usta

wy na przekroczenia tego rodzaju przepisaną.

ART: 25.

Kommissarz targowy i rewizorowie Policyi w mieście Krakowie, ostatni co się wszelkich towarów, materyałów i trunków, a pierwszy co się wiktuałów dotycze, zaś Wójci gmin okręgowych i ich zastępcy po miastach i wsiach, mocni są i obowiązani częste odbywać rewizye po sklepach, handlach, szynkach, domach zajezdnych, miary i wagi często lustrować, jeżeliby niezgodne z nowém naszem postanowieniem znaleźli, zabierać, wykraczających przeciwko niniejszym przepisom karać lub też gdyby przewinie-

nie było tego rodzaju iżby ukaranie onegoż władzę ich przechodziło, właściwym władzom wskazywać.

ART: 26.

U kogokolwiekby w handlu lub szynku znalezioną była miara lub waga nie ocechowana, nie tylko że takowa zabraną mu będzie, ale nadto zapłaci karę wyrównywającą 10 razy opłacie stępla od cechowania miary lub wagi art. 17 oznaczonej. — Gdyby zaś miara lub waga czyto ocechowana czyli nie ocechowana fałszywą się bydź okazała, winny pociągnionym zostanie do ukarania wedle rygoru postanowienia Senatu z dnia 1 Listopa-

da 1833 r. i ustaw kary na podobnego rodzaju występki przepisujących.

ART: 27.

W urzędzie wagi Rządowej jak rówwnie w Dyrekcyi Policyi i u kommissarza targowego znajdować się będzie dla wygody handlującéj publiczności tabella drukowana, okazująca porównanie miar i wag zagranicznych z miarami i wagami tutejszo-krajowemi, która to tabella każdemu bezpłatnie okazywaną bydź winna, a exemplarze podobnych tablic żądającemu onychże, z składu druków Rządowych w Sekretaryacie Jeneralnym Senatu utrzymywanych, za cenę nakładowi na druk

onychże zrobionemu odpowiadającą, sprzedawanemi będą.

ART: 28.

Urząd miar i wag Rządowych zaopatrzony będzie w pewną ilość korcy, półkorcy, cwierci, miarek dwóch garncowych i łokci, które za opłatą niżéj wyrażoną i za daniem zastawu dwa razy wartość wypożyczonego naczynia wynoszącego, będą mogły bydź wypożyczonemi w takiéj jednak ilości, aby zawsze korzec, półkorzec, dwie cwierci, dwie miarki dwóchgarncowe i łokieć nietykalnemi w wadze pozostały.

ART: 29.

Opłata od wypożyczenia miar, ustanawia się następująca:

a) Od korca na dzień jeden, złoty jeden groszy dziesięć.

b) Od pół korca na dzień jeden, groszy dwadzieścia

c) Od ćwierci jednej na dzień jeden, groszy dziesięć.

d) Od miarki dwóch garncowej na dzień jeden, groszy ośm.

e) Od garnca na dzień jeden, groszy sześć.

f) Od łokcia na dzień jeden, groszy sześć.

ART: 30.

Niewolno pisarzowi miar i wag wypożyczać gwichtów komukolwiek bądź i za żadną opłatą.

ART: 31.

Sprzedaż tak miar jako i gwichtów

Rządowych a nawet miar na wypożyczanie dla publiczności przeznaczonych, jest wzbronioną pisarzowi miar i wag pod utratą posady.

ART: 32.

Taryffa opłaty od miar i wag i od ich wypożyczania sporządzona a przez Wydział Dochodów Publ: i Skarbu zatwierdzona, przybitą będzie w kancellaryi Urzędu miar i wag w miejscu widocznem aby każdy wiedział jaką i od czego opłatę pisarz miar i wag ma prawo wymagania.

ART: 33.

Dla dogodności handlu zbożowego, na przedmieściu Kleparz zwanym prowa-

dzonego, utrzymywanemi bydź mają w Urzędzie Wójta Gminy VII miary zbożowe, które za opłatą dla wagi miéjskiéj ustanowioną, publiczności handlującéj wypożyczanemi będą. — Wydział Dochodów publ: urządzi kontrollę wpływu z tego źrodła dla Skarbu publicznego przypadającego.

ART: 34

Gdyby doświadczenie wskazało potrzebę zaprowadzenia w innéj jeszcze części miasta dla dogodności handlu Urzędu wag i miar, takowy zaprowadzonym bydź ma na zasadzie tych samych prawideł jakie dla wagi miéjskiéj w gmachu Sukiennic ustanowionéj przepisanemi są.

ART: 35.

W okręgu gdzie się odbywają jarmarki urządzoną będzie Rządowa miara i gwichty pod dozorem właściwego Wójta gminy, do któréj to miary i wagi publiczność w razie potrzeby odnosić się będzie mogła.

ART: 36.

Oprócz rewizyów art: 25. niniejszego urządzenia wzmiankowanych, Wydział Spraw Wewnę: i policyi ilekroć tego zajdzie potrzeba, a przynajmniéj raz w rok wyznaczać będzie kommissyą do zrobienia rewizyi wag i miar w mieście Krakowie, do któréj powoła za członków Kommissarza Rządowego,

Członka komitetu ekonomicznego i członka kongregacyi kupieckiéj; podobnąż drogą przekonywać się będzie o stanie miar i wag w okręgu, wysyłając kommisarzy którzy szczególniéj w miastach okręgowych i miejscach w których jaki handel prowadzi się, baczyć mają aby miary i wagi wedle przepisów utrzymywanemi były. Kommissye te rewidować będą wagi i miary, takowe z duplikatami autentyków porównywać, a gdyby uchybienie jakowe dostrzegły, z znalezionemi fałszywemi miarami w myśl art. 24. postąpią, wskazując właściwym Wóytom gmin tych, którzy winnemi utrzymywania tak miar i wag bydź się okażą, końcem pociągnienia onychże do odpowie-

działności; dla czego jeden duplikat autentyków znajdować się ma równie w Wydziale Spraw Wewnę: i Policyi pod kluczem Sekretarza Wydziału i takowy delegowanym kommissyom winien bydź udzielanym obok zachowania ostrożności art: 18. niniejszego urządzenia wskazanéj.

ART: 37.

Postanowienie niniejsze ażeby doszło do publicznéj wiadomości ma bydź dziennikiem rządowym i pismami publicznemi ogłoszoném, a nadto w okręgu przez Wójtów gmin i ich zastępców wszyskim mieszkańcom odczytanem i dowody nastąpionéj publikacyi Wydziałowi Spraw Wewnę: i Policyi

nadesłanęmi. — Wykonanie niniejszego postanowienia wczem kogo dotycze Wydziałowi Dochodów Publ: i Skarbu tudzież Spraw Wewnę: i Policyi polecamy.

Działo się na posiedzeniu Naszem w sali obrad Senatu dnia szesnastego grudnia tysiąc ośmset trzydziestego piątego roku.

Prezes Senatu
WIELOGŁOWSKI.

Sekr: Jlny Senatu.
DAROWSKI.

Nowakowski Sekr: Exp. Senatu.

Nro 207 D. G. S.

MY PREZES
i Senatorowie

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

Uchwalone przez Senat Akademicki w myśl §. 95 wewnętrznego urządzenia Uniwersytetu przepisy, według których Senior burs Jerozolimska i Philosophorum zwanych, tudzież uczniowie w nich umieszczeni zachować się i fundusze na ten zakład publ: odkazane administrowanémi bydz mają, zatwierdziwszy, urządzenie to dla zastósowania się w czém kogo dotycze, w

domieszczonéj tu poniżéj osnowie, do wiadomości publicznéj podajemy, jak następuje:

Tytuł I.

O Bursie i jéj przeznaczeniu.

§. 1.

Dom akademicki w Krakowie przy ulicy Gołębiéj pod L. 280 stojący, Bursą Jerozolimską zwany, przeznacza się na mieszkanie bezpłatne dla ubogiéj młodzieży liceum S. Anny i szkoły technicznéj.

§. 2.

Dom akademicki w Krakowie przy ulicy Gołębiéj pod L. 281 stojący,

Bursą Philosophorum zwany, przeznacza się na mieszkanie bezpłatne dla ubogich uczniów uniwersytetu i kandydatów na nauczycieli, gdy instytucya tychže urządzoną i zaprowadzoną będzie.

§. 3.

Przeznaczeniem Bursy jest wspieranie ubogich uczniów bezpłatném mieszkaniem i opałem w Bursie, oraz takim kierunkiem i dozorem, aby ciž stósownie do chwalebnych zamiarów pierwszych fundatorów Zbigniewa Oleśnickiego, Kardynała i Biskupa Krakowskiego, Jakóba Zadzika, Krakowskiego i Andrzeja Noskowskiego, Płockiego Biskupa, w religii, naukach i obyczajach wzorowo kształceni, na

cnotliwych i użytecznych członków społeczności usposobionymi bydź mogli.

§. 4.

Dom pod L. 280 składa się oprócz dwóch kuchni na dole i dwóch izdebek kuchennych, z kaplicy i trzydziestu sześciu stancyj numerami oznaczonych, które zmienione bydź nie powinny. Z tych przeznacza się dla Seniora Nro 28, 29, 30 i piwnica jedna; dla Vice-Seniora Nro 39 i 40 i piwniczka; Nro 35 na salę konwokacyjną; Nro 20 na infirmarium dopóty, dopóki szkoła wydziałowa w tymże domu znajdować się będzie, reszta zaś dla uczniów w tychże stancyach mieścić się mających, do których żaden

inny mieszkaniec pod żadnym pozorem przyjętym bydź nie może.

§. 5.

Dom pod L. 281 składa się z dziesięciu stancyj numerami oznaczonych, i z mieszkania na dole tylném dla służących. Stancye pod Nrami 17, 18, 38 i 44 teraz na szkołę wydziałową zajęte, po przeniesieniu téj szkoły, zwrócone będą pierwiastkowemu przeznaczeniu. Infirmarium zaś z pod Nru 20 pod Ner 38 przeniesioném zostanie.

§. 6.

W jednéj stancyi, więcéj uczniów nad pięciu mieścić się nie powinno, wyjąwszy Nra 1, 9, 10, 11, 20, 34, 37,

38, 41, 44 w których po sześciu, siedmiu i ośmiu uczniów mieszkać może.

§. 7.

Mieszkanie pod Nrem 19 przy bramie domu pod L. 280 przeznacza się dla tercyana i stróża; stancya jedna przy kuchni większéj dla kucharza lub kucharki; druga zaś stancya przy kuchni mniejszéj dla czeladzi bursowéj.

§. 8.

Kierunek i dozór nad porządkiem, spokojnością i ochędóstwem w mieszkaniach, oraz nad uczniami, służącymi i czeladzią w Bursie mieszkającą, należy do Seniora i Vice-Seniora Bursy, podług prawideł niżéj wskazanych; nadzór zaś i kierunek wyższy, należy

do Senatu Uniwersyteckiego, który przez jednego członka z grona tegóż delegowanego, wykonywany będzie.

§. 9.

Z przeznaczenia Bursy wypływa, iż do tego instytutu tylko uczniowie ubożsi przyjętemi bydź mają; wolno jednak jest Seniorowi przyjąć, lecz tylko do własnego mieszkania, trzech młodzieńców w lepszym stanie będących, i w tym celu stósowne z nimi robić umowy.

§. 10.

Rodzice lub opiekunowie żadający umieszczenia w Bursie dzieci, zgłosić się winni w tym celu do Seniora na piśmie, a to najdaléj do dnia 1 Wrze-

śnia przed rozpoczęciem roku szkolnego, który ułożywszy listę zgłaszających się, przedstawi ją Prorektorowi liceum S. Anny i Dyrektorowi szkoły technicznéj, najdaléj w dni sześć po powyższym terminie, ci zaś prześlą ją za pośrednictwem Dyrektora szkół Senatowi Uniwersytetu do zatwierdzenia. Lista obejmować będzie rubryki następne: Imie i nazwisko ucznia, wiek, religija, klassa, miejsce urodzenia; imie, stan i zamieszkanie rodziców lub opiekunów; imie, nazwisko i mieszkanie zaręczającego za dobre sprawowanie się ucznia, uwagi.

§. 11.

Uczniowie uczęszczający do uniwersytetu, zgłoszą się wprost do Senatu

Akademickiego przez prośbę, przy dołączeniu świadectw odbytych nauk z dobrym postępkiem i chwalebnych obyczajów.

§. 12.

Rodzice lub opiekunowie uczniów w bursie mieścić się mających, winni załączyć świadectwo zaszczepionej ospy i zaręczyć za dobre sprawowanie się ucznia, z oznaczeniem miejsca w mieście Krakowie lub jego okręgu, do którego w razie oddalenia z bursy odesłany bydź ma.

§. 13.

Każdy uczeń przed przyjęciem go do bursy, opatrzony bydź winien w przyzwoite odzienie i książki szkolne, nadto

oddający ucznia, winien wskazać i zaręczyć, jakie artykuły uczniowi do życia dostarczane będą; takowe deklaracye złożone bydź winny na piśmie, w przeciwnym razie, uczeń przyjęty bydź nie może.

§. 14.

Rodzice lub opiekunowie ucznia do bursy przybywającego, winni opłacić rocznie na zasiłek bursy, oznaczoną zdawna kwotę złp: trzynaście, z któréj Senior formalnie zakwituje, i zapłatę w rachunku oddzielnym zapisze, a zebrane składki najdaléj w dniu 15 Października do kassy akademickiéj złoży; kwit zaś Kassyera do rachunku w swym czasie złożyć się mającego, dołączy.

§. 15.

Bursa zawsze zamkniętą bydź powinna i żaden uczeń bez wiedzy i zezwolenia Seniora na piśmie, oddalać się z niéj niemoże.

Tytuł II.

O Seniorze.

§. 16.

Senior Bursy obrany przez Senat Uniwersytetu, jako zastępca Rodziców i Opiekunów, jest miejscowym przełożonym młodzieży w Bursie umieszczonéj i uczniów uniwersytetu, którzy tam mieszkać będą, oraz służących i czeladzi bursowéj.— Jest także

dozorcą domów, oraz wszelkich sprzętów i ruchomości w Bursie znajdujących się, które mu podług Inwentarza oddane będą.

§. 17.

Prawa i obowiązki Seniora są następujące:

a) Przyjmować prośby i deklaracye zgłaszających się Rodziców lub Opiekunów o przyjęcie do Bursy uczniów.

b) Przedstawiać z uwagami listę zgłaszających się uczniów Prorektorom Licei S. Anny i Dyrektorowi szkoły Technicznej dla przesłania téjże Senatowi akademickiemu do zatwierdzenia.

c) Przeznaczać uczniom staneye w których mieścić się mają.

d) Odbierać od przybywających uczniów opłatę roczną Złp. 13.

e) Utrzymywać porządne regestra wszelkiego przychodu i rozchodu i składać Senatowi akademickiemu rachunki usprawiedliwione najdaléj w d. 15 Sierpnia każdego roku.

f) Przedstawiać Senatowi akademickiemu do zatwierdzenia służących i czeladź bursową, która do pełnienia obowiązków w Bursie przyjętą będzie.

g) Odbywać w każdą sobotę tak zwaną Konwokacyą, na któréj nie tylko uczniowie ale oraz i Vice-Senior

i Dyrektorowie znajdować się powinni.

h) Na konwokacyi wchodzić ściśle w postępek i obyczaje uczniów, w tym celu stosowną dawać naukę, i dopełnioną czynność zapisać w protokóle konwokacyjnym. Konwokacyą poprzedzać winno zniesienie się Seniora z Vice-Seniorem i Dyrektorami, na której odczytywać należy przynajmniéj co dwa miesiące Tytuł IV. i VI. o obowiązkach Dyrektorów i uczniów, pochwalać pilnych i obyczajnych, napominać wykraczających, nadto z pożytkiem odczytaną być może exhortacya moralna lub przynajmniéj ustęp jaki lub rozdział z na-

uki moralnéj i t. p. z potrzebném wytłumaczeniem.

i) Pilnować aby codziennie wieczór wszyscy uczniowie i Dyrektorowie udawali się do kaplicy dla odmówienia Litanii tudzież psalmu *de profundis* za duszę fundatorów.

k) Przestrzegać, aby po odbytém nabożeństwie wieczorném zamkniętą była bursa i zachowane tak nazwane silentium.

l) Odbywać w każdym tygodniu wizytę po stancyach dla przekonania się o porządku, ochędostwie, zdrowiu, pilności i postępku uczniów, i o tém wszystkiém składać w każdém półroczu stósowne rapporta Senatowi akademickiemu.

m) Z bursy bez wiedzy i pozwolenia Senatu akademickiego, na czas dłuższy nad dni trzy nie oddalać się, w razie potrzeby oddalenia się na czas krótszy, zastąpiony bydź może Senior przez Vice-Seniora; o czém jednak delegowany Członek Senatu akademickiego uwiadomiony bydź ma.

n) Donosić Senatowi akademickiemu wcześnie o potrzebie reparacyi.

o) Utrzymywać domy i wszelką własność bursy tak, jak przystoi na dobrego gospodarza familii.

p) Utrzymywać w porządku wszelkie dzienniki, protokóły i akta bursy dotyczące.

§. 18.

Urzędowanie Seniora jest dożywotnie.

§. 19.

Senior chcący rezygnować swój urząd, winien o tém zawiadomić Senat Uniwersytetu na trzy miesiące przed ukończeniem roku szkolnego.

§. 20.

Senior uchybiający swym obowiązkom, napomnianym będzie po raz pierwszy przez delegowanego członka Senatu akademickiego na piśmie, drugi raz od Senatu akademickiego, a za trzecim razem przedstawionym będzie przez członka delegowanego od Senaakademickiego, Prorektora Liceum i

Dyrektora szkoły technicznej do dymissyi.

Tytuł III.

O Vice-Seniorze.

§. 21.

Vice-Seniora mianować będzie Senat akademicki o którą posadę i dyrektorowie szkolni, którzy skończyli wydział filozoficzny, w bursie zasłużeni, ubiegać się mogą.

§. 22.

Prawa i obowiązki Vice-Seniora są następujące:

a) Odbywać codzień wizyty, czyli w mieszkaniach uczniów zachowa-

na jest spokojność, skromność i ochędóstwo.

b) Zapytywać dyrektorów szkolnych o sprawowanie uczniów tak co się tycze nauki, jako i obyczajów.

c) Ostrzegać Seniora o potrzebnych reparacyach.

d) Pilnować aby służący i czeladź bursowa dopełniała wskazanych sobie obowiązków.

e) Znosić się z Seniorem w wszelkich zdarzeniach i okolicznościach porządku bursy dotyczących.

f) Składać Seniorowi co tydzień w przedmiotach wyżéj wspomnionych dokładne rapporta na piśmie.

g) W dniach pogodnych w godzinach

wyznaczonych wspólnie z dyrektorami przechodzić się z młodzieżą.

§. 23.

Vice-Senior niedopełniający swych obowiązków, doniesiony będzie przez Seniora delegowanemu członkowi Senatu akademickiego dla stósownego postąpienia według §. 20 niniejszego urządzenia.

Tytuł IV.

O Dyrektorach szkolnych.

§. 24.

Dyrektorowie mieszkać będą w stancyach, które im Senior przeznaczy.

§. 25.

Obowiązani są być przykładem bogobojności, pilności i obyczajności dla młodszych ich dozorowi powierzonych.

§. 26.

Pilnować aby uczniowie z bursy bez pozwolenia na piśmie nie oddalali się aby zachowywali spokojność i ochędóstwo, na lekcye przygotowywali się i do szkoły regularnie uczęszczali.

§. 27.

Nieobyczajnych i niedbałych Vice-Seniorowi donosić powinni.

§. 28.

O pilności i obyczajności swych u-

czniów składać winni co tydzień rapporta na konwokacyach.

§. 29.

Jeżeli który z uczniów zachoruje, winni natychmiaat donieść o tém Seniorowi dla przeniesienia chorego do infirmarium.

§. 30.

Żaden dyrektor bez wiedzy i zezwolenia Seniora z bursy oddalać się nie może.

§. 31.

Dyrektorowie winni zachować zgodę i harmonią, nieporozumienia między niemi zachodzić mogące usuwać będzie Senior, a jeżeliby takowych

załatwić nie mógł doniesie o tém Członkówi delegowanemu od Senatu akademickiego, ten zaś Rektorowi dla postąpienia z niemi podług ustawy szkolnéj akademickiej.

§. 32.

Dyrektorowie celujący porządkiem, obyczajnością i pilnością w wykonywaniu tych obowiązków, będą mieli pierwszeństwo do stipendiów borkarnem zwanych, w którym to względzie przez Seniora, Prorektora Licei i Dyrektora szkoły technicznéj Senatowi Uniwersytetu poleconemi być mają.

§. 33.

Nie dopełniający tych obowiązków napomnieni będą pierwszy raz przez

Seniora, drugi raz przez Delegowanego od Senatu akademickiego, a za trzecią razą doniesieni będą Senatowi akademickiemu dla oddalenia ich z bursy.

Tytuł V.

O Infirmarium.

§. 34.

Infirmarium przeznacza się dla uczniów, których kuracya kilka dni wymaga, w chorobach dłuższego czasu kuracyi wymagających, a tém bardziej zaraźliwych, chory uczeń rodzicom lub opiekunom zwróconym albo téż do kliniki lub szpitala ogólnego niezwłocznie oddanym być ma.

§. 35.

Dla zapewnienia pomocy uczniom w czasie choroby, będą zaproszeni przez Senat Uniwersytetu Professorowie kliniki aby przyjęli na siebie obowiązek téj dobroczynnéj opieki.

§. 36.

Na potrzeby chorych przeznacza się złp. 300 salvo calculo.

Tytuł VI.

O obowiązkach uczniów w bursie umieszczonych.

§. 37.

Uczniowie w bursach mieszczący się,

winni są Seniorowi i Vice-Seniorowi należne posłuszeństwo i uszanowanie.

§. 38.

Uczniowie winni wstawać po zadzwonieniu w lecie o godzinie 5téj a w zimie o godzinie 6téj rano, udać się do kaplicy i w obecności Seniora odbywać modlitwy klęczący.

§. 39.

Każdy uczeń winien zachować ochędóstwo, posłać sobie łóżko, utrzymywać w porządku odzienie i książki szkolne, tak ażeby do regestru przez rodziców lub opiekunów spisanego i Seniorowi podanego nic nie brakowało.

§. 40.

Uczniowie chronić się powinni wszelkiéj szkody w bursie, pisania po murach, wyrzynania imion, hałasów po gankach i t. p. czynów obyczajności przeciwnych.

§. 41.

Obowiązani są zachować między sobą jedność i spokojność, chronić się wszelkich kłótni, facyendy i zgorszenia, a mianowicie nieprzyzwoitych wyrazów psujących młody charakter, niegodnych powołania i losu— który dla ubogich, bogobojnych, pilnych i moralnych uczniów Opatrzność Najwyższa przeznaczyła. Niech pamiętają o tém że Żadzik Biskup Krakow-

ski i sławni Mężowie narodu naszego w bursach kształcili rozum i serce swoje, i że Ich jedynie zachowanie tych przepisów do najpierwszych godności doprowadziło.

§. 42.

Samo przez się wypływa, iż ani stan młodzieży, ani cel tego Instytutu nie dozwala, aby w bursie znajdował się zaród jakiegokolwiek zepsucia, do którego zwykle fajka, trónek, karty i wszelkie gry doprowadzają.

§. 43.

Każdy uczeń winien oddać kucharce w kuchni, to co na obiad lub wieczerzą ugotowanem mieć chce, w po-

łudnie zaś za danym znakiem w dzwonek, potrawę swoję z kuchni odbierze.

§. 44.

Uczniowie winni za daniem znaku udawać się do kościoła i do szkoły z dyrektorami z wszelką przystojnością i skromnością powracać, ile można w tym samym porządku.

§. 45.

Nie powinni bez potrzeby wdawać się z służącymi i czeladzią bursową przez co unikną wad pospolitego gminu.

§. 46.

W potrzebach swoich winni są udawać się po poradę do Vice-Seniora, który wprost lub za zniesieniem

się z Seniorem środki do załatwienia tychże obmyśli, a w razie niemożności zaradzenia rzecz tę delegowanemu Członkowi Senatu akademickiego przedstawi, dla przełożenia tejże Senatowi akademickiemu.

§. 47.

Uczniowie zalecający się pilnością, obyczajnością i dobrym postępkiem w naukach, umieszczonemi będą na liście pobierających borkarne.

§. 48.

Uchybiający obowiązkom wyżéj wymienionym, po bezskutecznem napomnieniu przez Seniora i przedsięwziętych środkach karności za zniesieniem się z Prorektorem Liceum lub

Dyrektorem szkoły technicznéj (wyjąwszy karę cielesną) przedstawieni będą Senatowi akademickiemu dla oddalenia ich z bursy i odesłania temu który za nich zaręczył.

Tytuł VII.

O służbie bursowéj.

§. 49.

Służba bursowa składać się będzie z tercyana, stróża, kucharza, (a gdyby tego za wyznaczoną zapłatę dostać nie można z kucharki), praczki, parobka lub służącéj do kuchni. Przyjmowani będą przez Seniora, zapłatę za usługi pobierać będą z kassy akademickiéj za kwitem wizowanym przez Seniora.

§. 50.

Tercyan, który czytać i pisać umieć powinien, pilnuje bramy, otwiera i zamyka drzwi; w wieczór zaś klucz Viee-Seniorowi oddaje. Nie może nikogo ani wypuszczać ani wpuszczać do bursy, a to pod utratą służby, o osobach obcych do bursy przychodzących donosić natychmiast Seniorowi powinien.

§. 51.

Do stróża należy zamiatanie korytarzy, ganków i podworców, zrucanie śniegów w zimie, palenie w piecach, rąbania drzewa, noszenie węgla i wody do kuchni, któremu w tych czynnościach parobek dopomagać będzie.

Węgle zaś przez Vice-Seniora wydawane bydź ma.

§. 52.

Kucharza lub kucharki obowiązkiem jest gotować dla uczniów oraz dla Seniora, Vice-Seniora i czeladzi.

§. 53.

Dla zachowania jak być może czystości około młodzieży, która dla ubóstwa i niemożności oprania się przez Seniora wskazaną będzie, przeznacza się kwota złp. 200 na praczkę, którą Senior najmie do téj posługi. Praczka obowiązaną także będzie naprawą bielizny tejże młodzieży trudnić się, która jednak w bursie mieszkać nie może.

§. 54.

Służący w bursie wystrzegać się powinni wszelkich nieprzyzwoitych wyrazów przeciw mieszczącej się tam młodzieży, winni się zachować spokojnie, unikać wszelkich kłótni, w razie doznanej przykrości od młodzieży, udawać się powinni do Vice-Seniora, który wprost rzecz załatwi lub Seniorowi do załatwienia przedstawi.

§. 55.

Służący wszyscy winni są uszanowanie i posłuszeństwo Seniorowi i Vice-Seniorowi, i wykonywać wszelkie Ich polecenia tyczące się porządku w bursie.

§. 56.

Służących niedbałych i nieposłusznych oddala Senior i o tém Senat akademicki zawiadomia.

Tytuł VIII.

O funduszach bursy.

§. 57.

Fundusze stałe bursy składają:

1.	Przychód z budgetu . .	zł: 6000.
2.	Czynsz od kapitału za sprzedaną bursę Strangulską.	— 263.
	Razem	zł: 6263.

Fundusze niestałe są ze składki uczniów.

R o z c h ó d.

I. *Solaria.*

1. Pensya Seniora . . .	złp:	700.
2. Pensya Vice-seniora .	—	500.
3. Na potrzeby chorych salvo calculo	—	300.
4. Kucharzowi lub kucharce	—	300.
5. Tercyanowi	—	300.
6. Stróżowi	—	200.
7. Praczce	—	200.
8. Parobkowi lub służącej wkuchni	—	180.
9. Parobkowi na czas zimowy użytemu . . .	—	100.
Razem	zł:	2780.

II. *Podatki (podymne.)*

Od 14 kominów po złp: 23 gr: 15 . . . . . . złp: 329.

III. Opał salvo calculo . złp: 1500.
IV. Kominiarzowi od wycierania. . . . . . . — 100.
V. Narzędzia gospodarskie i kuchenne sine calculo — 80.

VI. *Utrzymanie domów i extraordynaria.*

a) Na reparacye pieców, zamków, szyb i t. p.. . złp: 250.
b) Na fiakra przewożącego uczniów chorych do szpitala . . . . — 50.
c) Seniorowi na świece, papiér, lak, pióra, atrament, ołówki sine calc: — 60.
d) Vice-seniorowi na też same wydatki . . . — 40.

Razem złp: 400.

Rekapitulacya.

I.	Solaria	złp:	2780.
II.	Podatki	—	329.
III.	Opał.	—	1500.
IV.	Kominiarzowi . .	—	100.
V.	Narzędzia gospodarskie	—	80.
VI.	Utrzymanie domów i extraordynaria	—	400.
	Razem	złp:	5189.

Billans

Przychód wynosi . . .	złp:	6263.
Rozchód	złp:	5189.
Reszta	złp:	1074.

§. 58.

Pozostająca summa tysiąc siedmdziesiąt cztery złp: oraz przychód ze skła-

dek uczniów do bursy przybywających, zachowane będą w kassie akademickiej jako fundusz na restauracyą budowli, z którego Senat Akademicki może wyznaczać stipendia uczniom, postępkiem i obyczajami zalecającym się, z tą jednak ostrożnością, aby w swym czasie funduszu na reparacye większe budowli nie zabrakło.

Działo się na posiedzeniu Naszém w sali obrad Senatu w Krakowie, dnia dwudziestego szóstego Stycznia, tysiąc ośmset trzydziestego szóstego roku.

Prezes Senatu
WIELOGŁOWSKI.
Sekr: Jlny Senatu
Darowski.
Nowakowski Sekr: Exp: Sen:

Nro 6908 *D. G. S.*

MY PREZES

i Senatorowie

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

Zważywszy że bespieczeństwo kraju i porządek sam wymaga ażeby Rząd o pobycie każdéj obco-krajowéj osoby, stanie jéj i celu bawienia niewątpliwą miał wiadomość i utrzymywaniem téj kontrolli równie jak i zapobieganiem nadużyciom udzielanych przez Państwa ościenne pozwoleń do pobytu w kraju tutejszym, ułatwił mieszkańcom ościennychPaństw otrzy-

mywanie tychże, zgodnie z przepisami instrukcyi dla Wójtów gmin przez Kommissyą Organizacyjną w dniu 12 Czerwca 1816 r. wydanéj, tudzież oznajmionemi sobie w téj mierze zasadami z strony TRZECH OPIEKUŃCZYCH DWORÓW postanawiamy co następuje:

ARTYKUŁ 1.

Każdy obco-krajowy do W. M. Krakowa i Jego Okręgu przybywający w paszport lub certyfikat przez właściwą Władzę do pobytu w kraju tutejszym wydany, opatrzonym bydź powinien.

ARTYKUŁ 2.

Obco-krajowym nieopatrzonym w legalne paszporta lub certyfikaty wzbrania

się pobyt na territorium W. M. Krakowa i Jego Okręgu; a ktokolwiek by się ważył (wyjąwszy osób w art. 4tym niniéjszego urządzenia wymienionych) niebędąc opatrzonym w paszport od swéj właściwéj Zwierzchności na podróż do kraju tutejszego wystawiony, do kraju W. M. Krakowa i Jego Okręgu przybyć, zostanie ujętym i za granicę zwróconym, a mianowicie: poddani DWORÓW OPIEKUŃCZYCH, do kraju tego Rządu do którego należą, inni zaś cudzoziemcy w tym kierunku w jakim przybyli.

ARTYKUŁ 3.

Przybyli za paszportem legalnym lub certyfikatem, pobyt jednak swój nad czas paszportem lub certyfikatem zakreślony przedłużający gdyby od właściwéj Wła-

dzy pozwolenia na dalszy pobyt nie uzyskali, znagleni zostaną do powrotu w kraj do którego należą.

ARTYKUŁ 4.

Mieszkańcy pograniczni Państw ościennych gdy są jako tacy Władzom tutéjszo-krajowym znanémi i nie dłużéj nad dni ośm w territorium M. Krakowa bawić będą, od produkowania paszportów lub certyfikatów uwolnionemi zostaną.

ARTYKUŁ 5.

W razie dostrzeżenia, iż paszport lub certyfikat produkowany przez osobę obco-krajową jest zfałszowanym lub nie na istotne nazwisko osoby z niego uży-

tek robiącej wystawionym, produkujący takowy pociągnionym zostanie do odpowiedzialności wedle surowości ustaw na podobne występki kary ustanawiających, a następnie oddanym będzie Rządowi do którego należy, lub gdyby nie był poddanym PANSTW OPIEKUŃCZYCH wydalonym zostanie z kraju i odesłanym w tym samym kierunku w którym przybył.

ARTYKUŁ 6.

Gdyby Rząd krajowy uznał tego słuszne powody aby obco-krajowemu aczkolwiek paszportem legalnym opatrzonemu pobyt w kraju W. M. Krakowa był wzbronionym, takowy obowiązanym będzie kraj ten w terminie sobie oznaczonym opuścić.

ARTYKUŁ 7.

Wykonanie niniejszego urządzenia i czuwanie nad jego wykonaniem właściwym Władzom polecamy.

Działo się w Krakowie dnia dwudziestego piątego listopada tysiąc ośmset trzydziestego szóstego roku.

Prezes Senatu
HALLER.
Sekretarz Jlny Senatu
DAROWSKI.
Nowakowski Sekr. Exp. Senatu.

Nro 6538 ***D. G. S.***

MY PREZES

i Senatorowie

Wolnego Niepodległego i ściśle Neutralnego

MIASTA KRAKOWA I JEGO OKRĘGU.

Zważywszy iż rozporządzenie zawarte w art. 13tym statutu urządzenia wewnętrznego Senatu wskazując formy zachować się mające przy udzielaniu urzędnikom publicznym pozwoleń do oddalania się chwilowego od obowiązków urzędowania, równe wskazało zasady dla urzędników wszelkiej gałęzi służby publicznéj, z przypuszczeniem jedynie takich modyfikacyj, jakich porządek hierarhiczny władz

koniecznie wymagał; zważywszy nadto iż wszełkie urządzenia, a tém samém statut sądownictwo urządzający w dyspozycyach swoich nic takiego obejmować niepowinien, coby z ustawą powyższą jako organiczną i tylko na drodze art. 44 powołanego na wstępie statutu wskazanéj, zmianie uledz mogącą niezgadzało się, i owszem że takowy duchowi onegóż zupełnie odpowiadać powinien, gdy tymczasem artykuł 85 urządzenia sądownictwa przez Nas wydanego oznaczający czas spoczynku wyłącznie dla urzędników sądowych narusza jednostajność zasady i daje powód do mylnego tłómaczenia ducha powyższych ustaw. W celu tak sprostowania powyższego zboczenia, jako i zapewnienia szafunkowi sprawiedliwości spie-

sznego i regularnego biegu, w moc artykułu 20 ustawy konstytucyjnéj i upoważnienia przez Kommissyą Reorganizacyjną TRZECH NAJJAŚNIEJSZYCH OPIEKUŃCZYCH DWORÓW w d. 10 Sierpnia 1833 r. Nam udzielonego stanowiemy co następnje:

ARTYKUŁ I.

Artykuł 85 urządzenia sądownictwa w dniu 27 Sierpnia roku 1833 przez Nas ogłoszonego obejmujący oznaczenie sześciotygodniowego spoczynku w roku dla każdego z urzędników sądowych, uchyla się, i w porównaniu tychże urzędników sądowych z urzędnikami wszelkich innych gałęzi służby publicznej, tylko przepisy w artykule 13 urządzenia wewnętrznego

Senatu zawarte, i formy udzielania pozwoleń do oddalania się od obowiązków służby publicznéj, dla urzędników władz sądowych wskazujące ściśle odtąd zachowanemi być mają.

ARTYKUŁ 2.

Zamieszczenie niniejszego rozporządzenia w Dzienniku Praw i wykonanie onegóż w czém do kogo należy polecamy.

Kraków d. 8 Listopada 1836 r.

Prezes Senatu
HALLER.
Sekretarz Jlny Senatu
DAROWSKI.
Nowakowski Sekr. Exp. Senatu.